

UUTISRUUTU

Toim. Ville Hänninen

Länsimaiden suurimpaan sarjakuvatahtumaan, Angoulêmen festivaaleille Ranskaan (26.-29.1.) on luvassa suomalaisen sarjakuvan katselmus, ensimmäisen kerran 17 vuoteen, jolloin B.D. Fin -näyttely valtasi maan. Festivaalinäyttelyyn on kutsuttu 12 nuoren polven suomalaistaiteilijaa, jotka edustavat tiedotteen sanoin ”yhtä Euroopan aktiivisimmistä ja omaperäisimmistä sarjakuvamaista”.

Näyttelyssä on esillä sarjakuvia Terhi Ekebomilta, Matti Hagelbergilta, Jyrki Heikkiseltä, Kati Kovácsilta, Tommi Musturilta, Pentti Otsamolta, Ville Rannalta, Aapo Rapilta, Katja Tukiaiselta, Ville Tietäväiseltä, Marko Turuselta ja Mikko Väyryseltä. Näyttelyn koordinaattorina on toiminut sarjakuvakääntäjä ja tuottaja Kirsi Kinnunen, joka on myös kutsuttu festivaalin päätuomariston jäseneksi.

”Valintamme on täysin subjektiivinen, sillä me emme tahtoneet järjestää suomalaisen sarjakuvan yleiskatsausta. Halusimme tuoda esiin sen, mikä ranskalaisia ammattilaisia Suomessa yllättää ja miellyttää: nuoren polven tekijöiden dynaamisuuden ja tekemisen vimman”, toteaa Angoulêmen taiteellinen johtaja Benoît Mouchard, joka vieraili viime toukokuussa Kemin sarjakuvapäivillä valmistelemissa näyttelyä.

Viitisenkymmentä työtä käsittävä näyttely ripustetaan Angoulêmen kaupunginteatterin näyttelytilaan. Suomi on mukana myös festivaalin iltaohjelmassa, sillä DJ Jori Hulkkonen saapuu kaupunkiin vetämään elektroillaan.

Näyttelyn ajoitus on erinomainen, sillä Angoulêmeen kutsutuista tekijöistä kahdeksalta on julkaistu

ranskaksi sarjakuvia. Todennäköisesti näyttely poikii lisäkäänöksiä lähivuosina, sillä tapahtumassa vierailee huomattava osa Euroopan ja enenevässä määrin Yhdysvaltojenkin sarjakuvavaikuttajista.

Pariisin Suomi-instituutti jatkaa lähes jokavuotiseksi muodostunutta perinnettään järjestää sarjakuvanäyttely Angoulêmen sarjakuvafestivaalien aikoihin. Tällä kertaa on esillä Katja Tukiaisen ja Matti Hagelbergin näyttely Katja Tukiainen et Matti Hagelberg en Inde, joka avautuu 12. tammikuuta. Näyttelyssä on esillä muun muassa sivuja tarinoista, joita Hagelberg ja Tukiainen ovat piirtäneet Ranskassa ilmestyvään albumiin L'Association en Inde. Tarinoiden suomennoksesta ei ole tätä kirjoittaessa tietoa.

Kevään sarjakuvauutuuksista löytyy vähän mutta sitäkin makoisampia yllätyksiä. Like aikoo julkaista amerikkalaisen Jason Lutesin loistavan Berlin-epookkisarjakuvan ensimmäisen osan, joka kertoo Weimarin tasavallan kuohuvista vuosista 1920-luvulla. Myös toinen Liken löytö, ranskalaisen Mark Malesin Rumuus ja hulluus on kiintoisa: radioääni Lloyd Goodmanin ainutlaatuinen tarina on jäykästi piirretty mutta kiehtovasti kerrottu ja käänteitä täynnä kuin vanhan euron hame.

WSOY jatkaa tasokkaita Jeanin elämä - ja Maalari ja merirosvo -sarjojaan albumeilla Sataa ja paistaa ja Olga. Lisäksi kus-

Kuva: Vesa Kataisto

Matti Hagelbergin ja Katja Tukiaisen sarjakuvia nähdään Angoulêmen lisäksi Pariisin Suomi-instituutissa. Etualalla hymyilee Mishka Hagelberg.

Kuva: Vesa Kataisto

Kati Kovács on yksi Angoulêmen sarjakuvafestivaaleilla esiteltävistä suomalaispiirtäjistä.

tantamo julkaisee kotimaisista Hannu Lukkarisen Paasilinna-sarjakuvannoksen Karvainen kamaripalvelija ja Petri Hytösen ja Mark Mallonin Fillarjuttun.

Sanoma Magazines täydentää normaalia ankkatarjontaa muun muassa William van Horn -kokoelmalla Aavemaan aarre, meriaiheisilla Barks-tarinoilla (Kapteeni Ankan urotyöt) ja näköispainoksella vuosikerrasta 1964. Lisäksi luvassa on pohjoismainen Aku-albumi, josta löytyy edustava valikoima tanskalaisia, norjalaisia, ruotsalaisia ja suomalaisiakin (Kari Korhonen ja Kai Vainiomäki) tekijöitä.

Otava puolestaan aikoo viime numerossa uutisoidun Tintti ja aakkostaiteen ohella julkaista ”Suomi-manga”. Vesi oli mustaa -albumin on tehnyt peräti mystillisen Infamy-nimimerkin taakse kätkeytyvä kaksikko, ruotsinsuomalainen graafikko ja kuvittaja Nina von Rüdiger sekä ruotsalainen mediakulttuurin sekatyöläinen ja fantasiահarrastaja Karim Muammar. Tarina tuo kustantajan sanoin ”kalevalaisen mytologian nykyaikaan”. Sammakolta ilmestyy Stephan Pastisin Helmiä sioille, jota on Suomessa julkaissut ainakin Aamulehti ja Maaseudun Tulevaisuus.

Gummerus puolestaan julkaisee ainakin aiheeltaan kiintoisan tietokirjan, Poliitiikka Asterixin maailmassa. Siinä Keijo Karjalainen tulkitsee Asterix-tarinoita yhteiskuntatieteiden ja politiikan teorioiden avulla.

Korealaisen manhwan tarjontakin laajenee. Ragnarök-kustantaja Punainen jättiläinen aikoo tuoda markkinoille juuri ensimmäisellä osallaan debytoineen Les Bijoux -sarjan lisäksi toiminta-manhwan K2 Kill Me Kiss Men.

Nipa Kettu ja Joe Kaniini valavat uuden vuoden tinoja ahjomaiseen malliin.

Kevät tuo myös yhden uuden sarjakuvakustantajan. Kirjastudio julkaisee helmikuussa Marian koodin, jonka on käsikirjoittanut kirkkohistorian dosentti, tietokirjailija Mikko Ketola ja piirtänyt Anssi Rauhala.

René Goscinnyn ja Sempén Pikku Nikke-lastenkirjakklassikosta on julkaistu suomeksi uusia seikkailuja. Anne Goscinny löysi viisi vuotta sitten muuton yhteydessä ennen julkaisemattomia tarinoita isänsä jäämistöstä, ja ne osoittautuivat yhtä hauskoiksi kuin muutkin Pikku Niket. Uutta kokoelmaa myytiin kolmen viikon aikana 150 000 kappaletta. Suomeksi tarinat ilmestyvät kahdessa osassa, joista Nikke palaa lomilta ilmestyi marraskuussa ja Nikke on paras vyöryy painokoneista keväällä.

”Olen aina tiennyt, että Nikke-tarinoita on olemassa enemmän kuin ne, jotka on julkaistu viidessä Pikku Nikke-kirjassa, sillä Niken seikkailuja julkaistiin 1960-luvun alussa kuuden vuoden ajan ranskalaisessa Sud-Ouest Dimanche -maakuntalehdessä. Tiesin myös, että äidilläni oli aikomus saattaa nuo tarinat julkisuuteen, mutta hänen vaikean sairautensa takia se jäi tekemättä”, Anne Goscinny kertoo ranskalaisen kustantajansa sivuilla.

Anna-Maija Viitasen suomentamassa Nikke palaa lomilta -kirjassa on 40 tarinaa, jotka ovat alun perin ilmestyneet ranskalaisissa lehdissä vuosina 1959-1965.

Valtion muotoilutoimikunta on jakanut kohdeapurahat vuodelle 2006. Sarjakuvantekijöistä niitä saivat tällä kertaa Kaisa Leka (3 000 euroa albumin valmistuskuluihin), Mark Mallon ja Petri Hytönen (2 000 euroa sarjakuvanovellikokoelman käsikirjoittamiseen ja piirtämiseen), Tommi Musturi (3 000 euroa sarjakuvakirjan painokuluihin) ja Harri ”Wallu” Vaalio (1 500 euroa seikkailusarjakuvan työstämiseen).

Mistä tulikin mieleen, kuvittajien ja sarjakuvantekijöiden kirjastoapurahat ovat

jälleen haussa. Apurahoja voidaan myöntää

työskentelyyn sarjakuvataiteilijoille, joiden teoksia on julkaistu sarjakuvakirjoina, albumeina tai eri medioissa. Hakemusten deadline on tammikuun lopussa. Kannattaa huomata, että myös käsikirjoitukseen voi yrittää hakea erikseen kirjastoapurahaa kirjailijoiden ja kääntäjien kirjastoapurahalautakunnalta. Lisätietoja löytyy sivulta:

www.taiteenkeskustoimikunta.fi.

Pentti Otsamon riemukas Nipa Kettu & Joe Kaniini (kts. Pölykapseli-albumi, Suuri Kurpitsa 1995) ilmestyy nykyisin sangen yllättävällä julkaisuforumilla, Metalliliiton Ahjo-lehdessä.

Ilkka Heilän B. Virtasesta tehdään näytelmä. Emmateatterin tuottama esitys saa ensi-iltansa toukokuussa. Turun kaupunginteatterin pari vuotta sitten esittämä Viivi ja Wagner -näytelmä puolestaan saapuu pääkaupunkiin, se saa ensi-iltansa Helsingin Kaupunginteatterin pienellä näyttämöllä huhtikuussa. Näytelmän on ohjannut Tiina Puumalainen.

Kemin pohjoismainen sarjakuvakilpailu lähestyy taas. Kilpa on kaikille pohjoismaisille piirtäjille ja käsikirjoittajille. Kilpailussa on kaksi sarjaa: sarjakuvanovellit (enintään 12 sivua) sekä stripit (vähintään 15 kpl). Aihe on vapaa. Sarjakuvat voivat olla joko mustavalkoisia tai värillisiä. Kilpailutöiden määrää ei ole rajoitettu. Sarjakuvien tulee olla ennen julkaisemattomia. Nimimerkillä varustetut työt on postitettava viimeistään 1. maaliskuuta osoitteella: Sarjakuvakeskus, Keskuspuistokatu 1, 94100 Kemi. Mukaan on liitettävä suljettu kirjekuori, jossa on kilpailijan nimi, postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite: kuoren päälle nimimerkki ja sarjakuvien nimet. Voittajalle on luvassa 1 700 euroa, muihin palkintoihin on varattu 3 300 euroa. Parhaista töistä julkaistaan albumi, joka lähetetään ilmaiseksi kaikille kilpailuun osallistuville.

Kahden aiemman vuoden tapaan tapahtumassa on myös sarjakuva-aiheinen sävel-

lys- ja sanoituskilpailu, pääpalkintona 1 000 euroa. Lisätietoja siitä ja sarjakuvakilpailusta löytyy sivulta www.kemi.fi/sarjis.

Kemin sarjakuvapäivät järjestetään tänä vuonna 19.-21. toukokuuta, 25. kertaa. Päivistä tullevat festivaalijohtaja Heikki Porkolan viimeiset, sillä hän on ilmoittanut jäävänsä eläkkeelle.

Will Eisnerin kuolema viime tammi-kuussa on johtanut pienimuotoiseen julkaisujen tulvaan. Keväällä Plot-albumin julkaiselta W.W. Norton -kustantamolta on nyt ilmestynyt kolmen albumin nide nimeltä The Contract with God Trilogy. Siihen on koottu yksiin kansiin Contract with God (Talo Bronxissa), Life Force (Elinvoima) ja suomentamaton Dropsie Avunue.

Tietopuolella riemun hetkiä tarjoaa yleensä tylsä Comic Book Artist -lehti, joka on omistanut teemanumerossaan hulppaat 250 sivua Eisnerille. Bob Anelman on puolestaan kynäillyt Eisner-elämäkerran nimellä A Spirited Life. Teos kertoo Eisnerin uskomattoman pitkän uran vaiheet, Jerry Igerin kanssa 1930-luvulla perustetusta sarjakuvatuotantoyhtiöstä Spiritiin ja armeijan valistussarjakuvista ”amerikkalaisen sarjakuvan aikuistaneisiin” sarjakuvromaaneihin. Kirjassa on Michael Chabonin esipuhe.

Viime Sarjainfossa kerrottiin Winsor McCayn Pikku Nemon satavuotisjuhlista. Merkkivuosi on poikunut useita kelpo julkaisuja. Richard Marschallin toimittama Daydreams and Nightmares: Fantastic Visions of Winsor McCay on laajennettu laitos 17 vuoden takaisesta laatukirjasta, johon on painettu laadukkaasti kuvia ja sarjakuvia McCayn uran pila- ja sarjakuvien parhaimmistoa. Mukana on myös McCayn kirjoittamat kiintoisat tekstit sarjakuvien ja animaatioiden tekemisestä.

Little Nemo 1905-2005: Un siècle de rêves puolestaan on tyylikäs tribuutti varhaisen sarjakuvan ehkä suurimmalle

mestarille. Muun muassa Moebius, Lorenzo Mattotti, David B., Marc-Antoine Mathieu, Katsuhiko Otomo ja Art Spiegelman ovat tehneet Pikku Nemoa käsittelevän sarjakuvan. Mukana on myös useita artikkeleita McCayn tuotannosta sekä Pikku Nemon merkityksestä ja symboliikasta, tunnetuimpina kirjoittajina tutkijat Thierry Groensteen, Jan Baetens, Thierry Fresnault-Deruelle ja Thierry Smolderen.

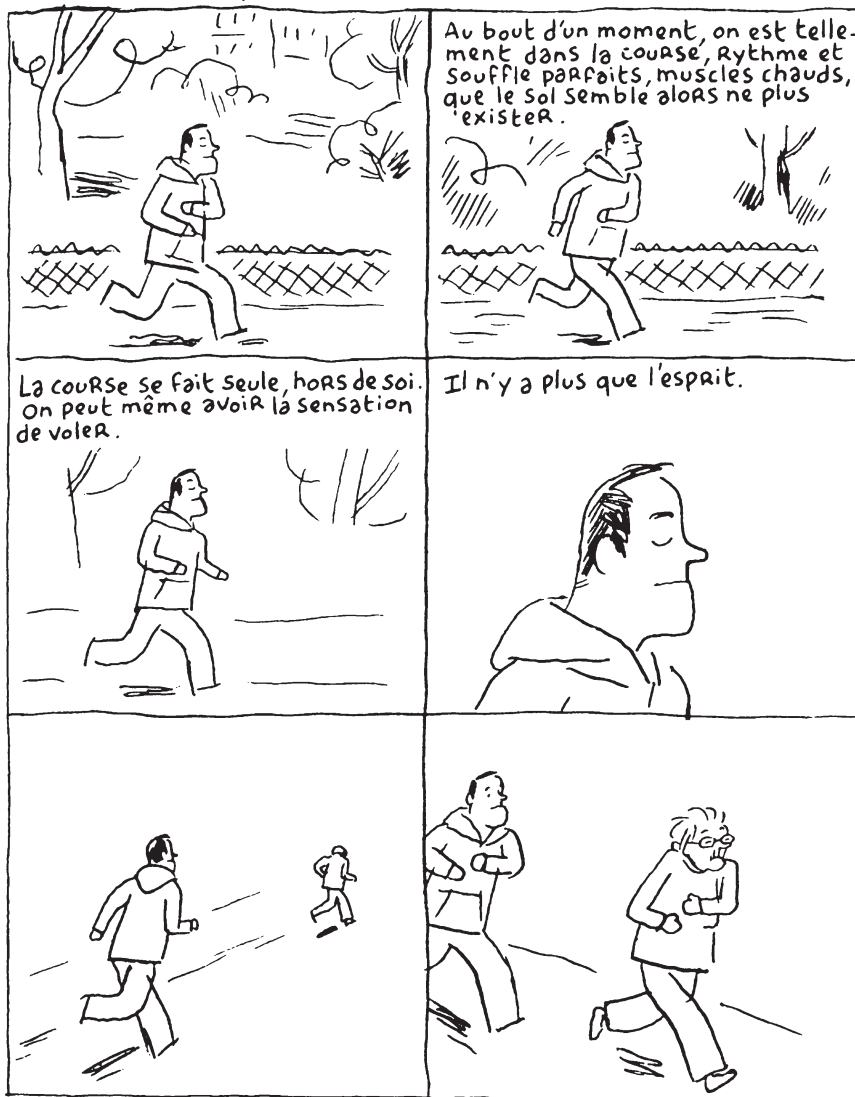
Philippe Dupuy ja Charles Berberian ovat tehneet parikymmentä vuotta yhdessä sarjakuvia. Sen vuoksi ajatuskin siamilaisista kaksoista erillään tuntuu oudolta. Dupuy päätti kuitenkin kokeilla omien siipensä kantavuutta. Hän on tehnyt Cornelius-kustantamolle albumin Hanté. Piirrostyyliltään silottelemtoman raaka albumi eroaa radikaalisti Dupuy-Berberian -kaksikon tyylitelystä ja värikkästä jäljestä. Lenkkeilyhetkien ympärille dramaturgisesti rakentuva teos kuvaa Dupuy'n arkea ja välillä sysimustiakin mielenliikkeitä. Minä Lewis Trondheimin tapaan mukana on myös fantasiaallisia aineksia.

Amerikkalaista sarjakuvahistoriaa useissa aiemmissakin romaaneissaan (mm. Funny Papers, Derby Dugan's Depression Funnies, Dugan Under Ground) käsitellyt Tom De Haven on tarttunut ajankohtaiseen aiheeseen. Bryan Singerin Superman Returns -elokuvan ensi-illan kynnyksellä De Haven on kirjoittanut romaanin It's Superman! (Chronicle Books). Romaani kertoo Teriksen varhaisvuodet uudelleen, 2000-luvun versiona. Kirjan kannen on tehnyt Chris Ware.

Tiikeri-sarjakuvan (Tiger) piirtäjä Bud Blake kuoli tapaninpäivänä, 87-vuotiaana. Hänen tunnetuinta luomustaan Tiikeriä julkaistiin parhaimmillaan yli 400 lehdessä.

Mainostoimistossa uransa aloittanut Blake ryhtyi 1950-luvulla pilapiirtäjäksi. Hän teki freelance-pohjalta kuvia useille lehdille, kunnes alkoi vuonna 1965 piirtää lasten maailmaan sijoittuvaa Tiikeriä.

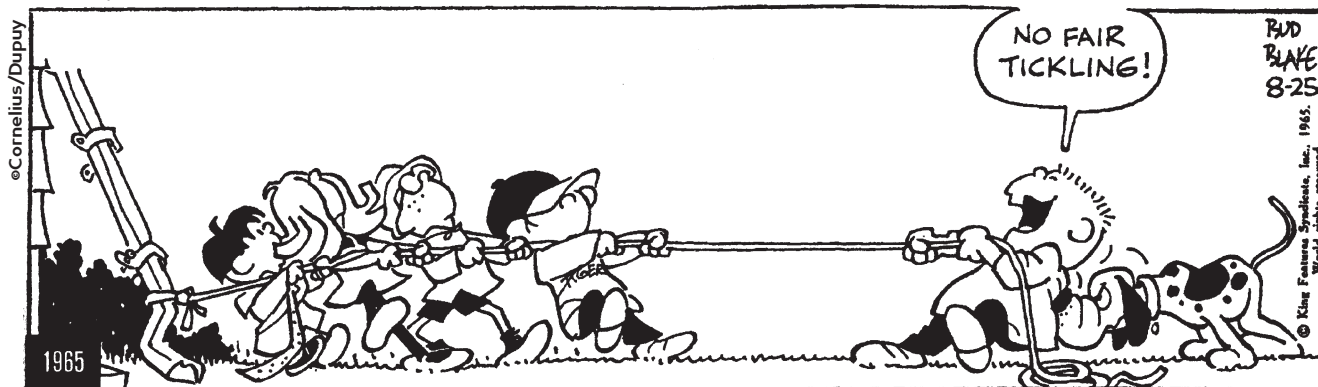
Run Movie 5 Maman

Lenkillä ollessaankin Dupuy ajattelee liikaa.

Toisin kuin esimerkiksi Tenavissa, Tiikerin lapset ovat selvästi lapsia. Viime vuosikymmeninä väsähtäneen sarjan parasta antia olivat kuitenkin Blaken paikoitellen energiset piirroset. Hän jaksoi panostaa yksityiskohtiin enemmän kuin useimmat kollegansa.

Monen muun asialleen omistautuneen piirtäjän tavoin Blake teki sarjakuvaa miltei elämänsä loppuun asti, ilman assistentteja. Viimeinen Tiikeri-strippi ilmestyi keväällä 2004.

Bud Blaken Tiikeri ei paljon muuttunut yli kolmen vuosikymmenen aikana. Oheinen strippi vuodelta 1965.